

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

หนังสือและบทความ

- กนกศักดิ์ แก้วเทพ. พัฒนาการระบบเศรษฐกิจสหภาพโซเวียตรัสเซียปี ค.ศ. 1900 - 1990. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ไกลสอน พมวิหาน. สรณินพนธ์ เล่ม 1 เกี่ยวกับการปฏิวัติชาติ-ประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สันติธรรม, 2533.
- เขียน ชีระวิทย์. นโยบายต่างประเทศจีน. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เขียน ชีระวิทย์. เวียดนาม. กรุงเทพฯ: สนับสนุนการวิจัย, พ.ศ. 2542.
- เขียน ชีระวิทย์. วิทยา สุจริตชนารักษ์, บรรณาธิการ. เอเชียความรู้ทั่วไป. กรุงเทพฯ: ชีรานุสรณ์การพิมพ์, 2525
- คณิงภรณ์ วงเวียน. ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- จุลชีพ ชินวรรณโณ. ชนวนสงครามไทย จีน อินโดจีน. กรุงเทพฯ: เจริญวิทยาการพิมพ์, ค.ศ.1986.
- จุลชีพ ชินวรรณโณ. นโยบายต่างประเทศของไทยในทศวรรษที่ 1980 การย้อนพินิจ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- ฉันทิมา อ่องสุรักษ์ บรรณาธิการ. นโยบายต่างประเทศบนทางแพร่ง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.
- ชวณิช การญจนเดชะ. ความสัมพันธ์ไทย-ลาว : ศึกษาบทบาทผู้นำทางทหารของกองทัพไทยกับการพัฒนาความสัมพันธ์ในเชิงความร่วมมือหลังกรณีพิพาทบ้านร่มเกล้าจนถึงปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ชินวัฒน์ แม้นเดช. ความสัมพันธ์ลาว-ไทย ศึกษาการพัฒนา นโยบาย จากปี ค.ศ. 1975-2001. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

- ชัยโชค จุลศิริวงศ์, บรรณาธิการ. 5 ทศวรรษการต่างประเทศไทยจากความขัดแย้งสู่ความร่วมมือ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- ชุมพล เลิศรัฐการ. ศักราชสงครามเวียดนาม-ไทย. กรุงเทพฯ: เจริญผล, 2522.
- ดาวมาศ อิมส์สารณัฐ์. การเมืองในระบบราชการไทยในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ: ศึกษาเฉพาะกรณีพิพาทปัญหาสามหมู่นบ้านระหว่างไทยกับลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เดวิด โอลด์ฟิลด์. ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาว ในยุคสงครามเย็น ทศวรรษ 1950-ค.ศ. 1991. แปลโดย มัทนา เกษกมล. กรุงเทพฯ: ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, [ม.ป.ป.].
- แถมสุข นุ่มนนท์. การทูตไทยสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด. ลาว: เศรษฐกิจรุ่ง การลงทุนขยายตัว, สรุปข่าวธุรกิจ 25 (16-31 ธันวาคม 1994: 28.
- บงกช หงษ์คำมี. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่องความสัมพันธ์ไทย-ลาวในรอบ 50 ปี. วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2538 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 3 อาคารประชาธิปไตย-รำไพพรรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บันทึกประวัติศาสตร์สะพานมิตรภาพไทย-ลาว. [ม.ป.ท]: [ม.ป.พ.], 2537.
- บุญมาก ขุนพรหม. รูปแบบการพัฒนานครหลวงเวียงจันทน์ที่สัมพันธ์กับสะพานมิตรภาพ. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประทุมพร วัชรเสถียร. กลาสโนสท์-เปเรสตรอยกา กอร์บาชอฟปฏิรูป. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ปารวดี วรุณจิต แปลและเรียบเรียง. สรณิพนธ์ โฮจิมินห์ นักขับไล่อเมริกาผู้ยิ่งใหญ่. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ, 2546.
- พรนภา เลิศปัญญาวิทย์. สถานะทางกฎหมายของสะพานมิตรภาพไทย-ลาว. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พันทะวง บุคทะสะวง. การเจรจาเพื่อทำหลักเขตแดนลาว-ไทย, 1987-1996. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- ภูวดล ทรงประเสริฐ. อินโดจีนในคริสต์วรรษที่ 20. กรุงเทพฯ: พี. เพรส, 2535.

- รายงานการพัฒนากลุ่มประเทศสังคมนิยมยุโรปตะวันออก ตลาดที่มีปัญหาแต่ท้าทาย. กรุงเทพฯ: กองศึกษาและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530.
- รายงานประจำปี 2537-2539 สะพานมิตรภาพไทย-ลาว. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2549.
- รุ่งมณี (นามแฝง). เจ้าพี่เจ้าน้องต่อสู้อุเอกราชของลาว. กรุงเทพฯ: เจริญวิทยาการพิมพ์, 2517.
- โรเจอร์ วอร์เนอร์. ผลาญชาติ สงครามลับของซีไอเอในลาวและความเชื่อมโยงกับสงครามเวียดนาม. แปลโดย ไพท สิทธิสุนทร. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, 2545.
- วันเพ็ญ สุรฤกษ์. ไทย-ลาวการจัดการทรัพยากรลุ่มแม่น้ำโขง. รายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการระหว่างประเทศไทย-ลาว การพัฒนาเศรษฐกิจการจัดการทรัพยากรลุ่มแม่น้ำโขง. 17-22 มีนาคม 2540. ณ เชียงใหม่-หลวงพระบาง-เวียงจันทน์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิรัช ร่วมพงษ์พัฒนา. ปัญหาข้อขัดแย้งไทย-ลาว ในช่วงปี พ.ศ. 2518-ปัจจุบัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- วิวัฒน์ มุงการดี. ไทยและสหรัฐอเมริกาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง (ค.ศ. 1945-1950). ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2519.
- สงวน คำวงษา, พันเอก. พรรคการเมืองไทย. กรุงเทพฯ: รัฐสภา, 2520.
- สละ ลิขิตกุล. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกษ ชีวิตและงาน. กรุงเทพฯ: ศึกษาสัมพันธ์, 2521.
- สมศักดิ์ สรีวรรณนะ. เอกสารวิจัยเรื่องนโยบายการเปลี่ยนสนามรบเป็นสนามการค้า. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2533.
- สมสำเร็จ ทวีคำ. ความสัมพันธ์ระหว่างลาวกับจีน ยุคหลังสงครามเย็น. ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- สมพงศ์ ชูมาก. รายงานผลการวิจัย เรื่องนโยบายของไทยต่อปัญหาพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองไทย. สีดา สอนศรี, บรรณาธิการ. โครงการวิจัยชุด: การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- สมพงศ์ ชูมาก. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศยุคปัจจุบัน (ทศวรรษ 1990 และแนวโน้ม). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

สุพจน์ ด้านตระกูล. นายพลสิงกะโป่ กับการอภิวัฒน์ในประวัติศาสตร์ลาว. ม.ป.ท: บริษัทเพชร กานต์พับลิเคชั่น, [ม.ป.ป.].

สุพจน์ ด้านตระกูล. นายพล สิงกะโป่ กับการปฏิวัติในประวัติศาสตร์ลาวและฐานทัพอเมริกาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิทยาศาสตร์สังคม, 2528.

สุรพล จุลละพราหมณ์, พันตำรวจเอก. ศึกสามเจ้าลาว. พระนคร: ไทยสัมพันธ์, 2505.

สุรชัย ศิริไกร. การพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองลาว. สีดา สอนศรี, บรรณาธิการ. การพัฒนาเศรษฐกิจ และการเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ. 2541.

สุรชัย ศิริไกร. เอกสารการวิจัยสาเหตุการกระทบกระทั่งตามพรมแดนไทย-ลาว: 1975-1981. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2525.

อนันท์ พุฒิชิต. ความสัมพันธ์เชิงนโยบายระหว่างการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจลาวภายใต้ "จินตนาการใหม่" ค.ศ. 1986-2000. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา, 2547.

อรรคม ฟองสมุทร. คณะรัฐมนตรีไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

หนังสือพิมพ์และวารสารภาษาไทย

นปช. วารสารสงคราม, ปีที่ 10 ฉบับที่ 4 (30 มกราคม 2531).

พิมพ์ไทย, 29 กันยายน 2505.

มติชนรายวัน, (13 กุมภาพันธ์ 1988).

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 2 ฉบับที่ 7, 17 กุมภาพันธ์ 2520, หน้า 170.

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 2 ฉบับ 49, หน้า 1363-1364.

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 26 (22-28 มิถุนายน 2527), หน้า 701-702.

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 44 (26 ตุลาคม-1 พฤศจิกายน 2527), หน้า 1213.

สยามจดหมายเหตุ. ปีที่ 13 ฉบับที่ 6 (5-11 กุมภาพันธ์ 2531), หน้า 141-154.

สยามรัฐ. 2 กันยายน 2505.

สรุปข่าวธุรกิจ 20, 4 (16-28 ก.พ. 2532)

สรุปข่าวธุรกิจ 20,5(16-28 ก.พ. 2532): 18-19.

สุรชัย ศิริไกร. "ลาว". เอเชียรายปี 1985/2528, หน้า 222-238.

สุรชัย ศิริไกร. "ลาว". เอเชียรายปี 1986/2529, หน้า 144-149.

สุรชัย ศิริไกร. "ลาว". เอเชียรายปี 1989/2530, หน้า 135-144.

หลักเมือง, 25 ตุลาคม 2505.

"อาทิตย์อัน 3 หมู่บ้านของไทย. " ไทยรัฐ (1 มิถุนายน 2527), หน้า 16.

“ชักชวนนักลงทุนกลุ่มประเทศนอร์ดิกร่วมแปลงสนามรบเป็นสนามการค้า.” กรอ.สัมพันธ์, ปีที่ 8 ฉบับที่ 76, มกราคม 2532: 1.

ภาษาลาว

หนังสือและบทความ

การต่างประเทศลาว, กระทรวง. ความเป็นจริงแห่งความสัมพันธ์ไทย-ลาว. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ, กันยายน ค.ศ. 1984.

การต่างประเทศลาว, กระทรวง. จดหมายบันทึกเกี่ยวกับการที่พวกปฏิบัติกรขจัดในวงการค้าอำนาจไทยเบียดยึดเอาบ้านใหม่ บ้านกลาง และบ้านสว่างของลาว. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ, 1984.

การต่างประเทศลาว, กระทรวง. บันทึกการปรึกษาหารือ ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกระทรวงการต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการใช้สะพานมิตรภาพลาว-ไทย, 19-20 มิถุนายน 1995 จังหวัดหนองคาย. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

กระทรวงการต่างประเทศลาว. ข้อตกลง ระหว่างรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ว่าด้วยสะพานมิตรภาพ, 2 เมษายน 1994. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

แถลงข่าวและวัฒนธรรมลาว, กระทรวง. ประวัติศาสตร์ลาว. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ, 2000.

กำแพงนครเวียงจันทน์. กฎระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งและเคลื่อนไหวงานของหน่วยคุ้มครองสะพานมิตรภาพ. เลขที่ 748/จค.กพ. 8 กรกฎาคม 1994. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

กำแพงนครเวียงจันทน์. ข้อตกลงแต่งตั้งคณะกรรมการประเพื่อความร่วมมือทางด้านกฎหมายบนสะพานมิตรภาพลาว-ไทยเวียงจันทน์-หนองคาย. เลขที่ 436/จคจพก, 13 เมษายน 1994. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

กำแพงนครเวียงจันทน์. ข้อตกลงว่าด้วยการแต่งตั้งหน่วยงานคุ้มครองสะพานมิตรภาพข้ามน้ำโขง (เวียงจันทน์-หนองคาย). เลขที่ 562/จคกพ, 3 พฤษภาคม 1994 (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

กำแพงนครเวียงจันทน์. ข้อกำหนดว่าด้วยการคุ้มครองด้านสากลสะพานมิตรภาพท่านาแล้ง กำแพงนครเวียงจันทน์. เลขที่ 1560/จค.กพ, 3 ธันวาคม 1996. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

ไกสอน พมวิหาน. บางบทเรียนต้นตอและบางปัญหาเกี่ยวกับทิศทางใหม่ของการปฏิวัติ.

เวียงจันทน์: สำนักพิมพ์ สปป ลาว, 1979.

ไกสอน พมวิหาน. นิพนเลือกเฟ้น 2. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ, 1997.

คณะรับผิดชอบก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ไกสอน พมวิหาน. คุณสมบัติของประชากรไกสอน พมวิหาน.

เวียงจันทน์: โรงพิมพ์นครหลวงเวียงจันทน์, 1995.

สุนัด โพธิสาน. ประวัติศาสตร์ลาว(จากโบราณถึงปัจจุบัน). เวียงจันทน์: กระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมลาว, 2000.

ศูนย์สถิติแห่งชาติลาว. สถิติประจำปี ค.ศ. 2002. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ, 2002.

หนังสือพิมพ์ภาษาลาว

เวียงจันทน์ใหม่, 26 เมษายน 1991: 1-4.

ภาษาอังกฤษ

หนังสือและบทความ

Vandenbosch, Amry., and Butwell, Richard. The Changing Face of Southeast Asia.

Lexington: University of Kentucky Press, 1967.

Caldwell, Alexander J. American Economic Aid to Thailand. Lexington: Miss., D.C.Heath, 1974.

Dommen, Arthur J. Conflict in Laos : The Politics of Neutralization. New York: Frederick A.Praeger, 1964.

Dommen, Arthur J. Conflict in Laos. New York: Praeger Publishers, 1971.

Ramsay, Ansil. Thailand 1979 : A Government in Trouble. Asian Survey (February 1980), pp. 113-116.

Burchertt, Wilfred G. The Second Indochina war: Cambodia and Laos. [S.I.]: International, 1970.

Kasetsiri, Charnvit. Thailand and the United States: Partners in Southeast Asia.

Los Angeles Occidental College Unpublished M.A Thesis.

Carlton, David and Levine, Herbert M. The Cold War Debated. United States of America: P.R. Donnelley & Sons Company, 1998.

- Chandler, David P. Pol Pot Brother Number One: A Political Biography. Chiang Mai: Silkworm Books, 1993.
- Chandler, David P. The Treaty of Cambodia History: Politics, War and Revolution since 1945. Chiang Mai: Silkworm Books, 1991.
- Nuechterlein, Donald E. Thailand and the Struggler for South East Asia. New York: Cornell University Press, 1965.
- Morell, David., and Samudavanija, Chai-Anan. Political Conflict in Thailand : Reform, Reaction, Revolution. Cambridge, Mass: Oelgeschlager, Queen & Hain. 1981.
- Embassy of the United States of America, USAID Mission to Laos. Facts on Foreign Aid to Laos, April, 1970.
- Lebar, Frank M., and Suddard, Adrienne. Lao's it's People it's Society it's Culture. New Haven: Hraf Press, 1967.
- Branfima, Fred. Voice From the Plain of Jars : Life Under the Air War. New York: Harper Colophon Books, 1972.
- McTurnan, George, Kahin., and Lewis, John W. The United States in Vietnam. New York: A Delta Book, 1964.
- Gettleman, Part V., and Stevenson, Charles A. The End of Nowhere : American Policy Toward Laos Since 1954. Boston: Mass Press, 1972.
- Evans, Grant. Agrarian Change in Communist Laos. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies, 1988.
- Modelski, George. International Conference Settlement of the Laotian Question 1961-2. Department of International Relations. Canberra: The Australian National University, 1962.
- Harza Engineering Company. Introduction of the Final Report Lower Mekong River Project prepared for the US Agency for International Development (USIAD). Chicago: (n.p.) , 1967.
- Luther, Hans. Socialism in Subsistence Economy : The Laotian Way : An Analysis of Development Patterns in Laos After 1975. Monograph Social Science Research Institute Chulalongkorn University, 1983.
- Corfield, Justin. Khmers Stand Up! A History of the Cambodian Government 1970-1975, Center of Southeast Asian Studies Monash University, 1995.

- McCarthy, James E. National Image and Diplomacy. Southeast Asia II, 4 (Fall 1972). pp 4-10.
- "Laos" FEER, Asia yearbook 1978: p.224
- Zacher, Mark W., and R Stephen Milne (eds.). Conflict and Stability in Southeast Asia. New York: Anchor Books, 1974.
- Field, Michael. The Prevailing Wind. London: Methuen. 1965.
- Goldman, Minton F.. Russia, The Eurasian Republics, and Central/Eastern Europe. United States: The Dushkin Publishing Group. 1994.
- Ministry of Foreign Affairs. Evolution of Thai-Lao Relations. Bangkok: Rithisri. 1983.
- Cooper, Richard N. Economic Policy in an Interdependence World : Essay in World Economy. London: The MIT press, 1986.
- Muscat, Robert J. Thailand and United States : Development, Security and Foreign Aid. New York: Columbia University Press, 1990.
- Sutter, Robert G. China-Watch : Sino American Reconciliation. Baltimore: John Hopkins University Press, 1978.
- Champasak, Sisouk Na. Storm over Laos. New York: Freberick A. Praeger, 1961.
- Choomak, Somphong. Thailand's Strategy Concerning the Indochina Refugees. Seminar Room B, H.C Coombs Building, 15 December 1983.
- Martin, Stuart-Fox. Contemporary in Laos. London: University of Queensland press, 1982.
- Surachai Sirikrai. Thai-American Relations in the Laotian Crisis of 1960-1962. Ph.D. dissertation Department of Political Science, Graduate School University of New York at Binghamton, 1979.
- Theeravit, Khien. Thai-Lao Relations in Laotian Perspective. Bangkok: The Institute of Asia Studies Chulalongkorn University and The Thailand Research Fund, 2002.
- Usha Mahajani. U.S. Intervention in Laos and Its Impact on Laotian Relations with Thailand and Vietnam, in Mark W. Zacher and R. Stephen Milne (eds.). Conflict & Stability in Southeast Asia. New York: Anchor Books, 1974.
- Vilaythong, Tourism in Lao P.D.R., Lao (1/1992): 19.
- Walter Lafeber. America, Russia and the Cold War 1945-1971. New York: Johns Wiley & Sons Inc., 1972.
- Mungkandi, Wiwat., and Warren, William. A Century and A Half of Thai-American Relations. Bangkok: Chulalongkorn University Press, 1982.

หนังสือพิมพ์และวารสารภาษาอังกฤษ

Asia 1975 Yearbook, p. 305.

Asia 1976 Yearbook, p. 203.

Asia 1983 yearbook, p. 189.

Bangkok Post, August 11, 1960.

Bangkok Post, April 14, 1948

Bangkok Post, August 15, 1960.

Bangkok Post, August 31, 1960.

Bangkok Post, May 7, 1964.

The Nation, 15 May, 1975.

UN Statistical Yearbook for Asian Far East, 1968.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แถลงการณ์ร่วมระหว่าง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ตามคำเชิญ ของ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะ เดินทางมาเยือนเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 24 ถึง 25 พฤศจิกายน ค.ศ. 1988 ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีและคณะ ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและสมเกียรติจากรัฐบาลและประชาชนลาว

ในระหว่างการเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้เข้าเยือนค่านับ ฯพณฯ พูมี วงวิจิต ผู้รักษาการประธานประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจาก ฯพณฯ ผู้รักษาการประธานประเทศ ฯ

ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ พร้อมด้วยคณะ ได้ไปเยือนสถานที่ประวัติศาสตร์และสถานที่สำคัญอื่น ๆ ในเขตนครเวียงจันทน์ และได้รับการต้อนรับด้วยความชื่นชมยินดีจากเจ้าหน้าที่และประชาชนในแห่งต่าง ๆ เหล่านี้

ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย และ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้พบปรึกษาหารือกัน

ผู้เข้าร่วมในการปรึกษาหารือครั้งนี้:

1. พลอากาศเอก สิทธิ เศวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
2. พลตรี ประมาณ อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. นายมีชัย ฤชุพันธ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. พันโท สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. พลเอก ปัญญา สิงห์ศักดิ์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
6. หม่อมราชวงศ์ เกษมสโมสร เกษมศรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
7. นายนิรันดร์ ภาณุพงศ์ เอกอัครราชทูตแห่งราชอาณาจักรไทยประจำสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
8. นายสุวิทย์ สุทธานุกุล ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
9. พลเอก อธิยา แผ้วพาลชน ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
10. นายสมพร กลิ่นพงษา รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
11. ร.อ. สุวิทย์ ทัดพิทักษ์กุล รองปลัดกระทรวงพาณิชย์

ฝ่ายลาวประกอบด้วย:

1. นายพูน สีปะเส็ด รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
2. พลเอกสีสะหวาด แก้วบุญพันธ์หัวหน้าเสนาธิการสูงสุด กองทัพอากาศลาว
3. นายเพ้า บุนนะผน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
4. นายไมสุก ไชสมแพง รัฐมนตรีหัวหน้าห้องว่าการสภารัฐมนตรี
5. นายสมสหวาด เล่งสะหวัด รัฐมนตรีช่วยว่าการ คนที่ 1 รองหัวหน้าคนที่ 1 ของห้องว่าการสภารัฐมนตรี
6. นายทองลุน สีสุลิด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
7. นายสุบัน สะลิลลาด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
8. นายสอน คำวานวงสา ประธานคณะกรรมการข่าวสาร หนังสือพิมพ์วิทยุและโทรภาพแห่งรัฐ
9. นายสีตาเฮ้ง ราชพน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมและป่าไม้
10. นายลอย จันสะหวัด รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์และความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
11. นายคำพัน สิมมาลาวง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประจำราชอาณาจักรไทย

การพบปะได้ดำเนินไปภายใต้บรรยากาศแห่งความเข้าใจดีต่อกันและด้วยไมตรีจิตมิตรภาพอันดียิ่งฉันทันที ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองและได้ยืนยันหลักการที่ได้ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วมไทย-ลาวและลาว-ไทย ทั้งสองฉบับเมื่อปี ค.ศ. 1979 ว่ายังคงมีคุณค่าและสอดคล้องกับความมุ่งมาดปรารถนาของประชาชนสองชาติในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความเข้าใจและความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างประเทศทั้งสอง

นายกรัฐมนตรีทั้งสองเห็นพ้องกันว่า สถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ก้าวสู่ความเปลี่ยนแปลงจากการเผชิญหน้ามาเป็นการพบปะหารือและผ่อนปรนเข้าหากันเพื่อแก้ไขข้อพิพาทระหว่างประเทศด้วยวิถีทางการเมือง และเพื่อการพัฒนาและการอยู่ร่วมกันโดยสันติ ด้วยเหตุนี้การเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวของ ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และคณะครั้งนี้ จึงเป็นก้าวใหม่ที่สำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองซึ่งจะได้เน้นหนักในการพัฒนาประเทศและส่งเสริมความอยู่ดีกินดีของประชาชนของประเทศทั้งสองด้วยการร่วมมือระหว่างกันทั้งภาครัฐและเอกชนทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การแลกเปลี่ยนทางด้าน

วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี วัฒนธรรม การศึกษา และการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่าง ๆ บนพื้นฐานของเจตนารมณ์แห่งความเข้าใจและความไว้วางใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันฉันท์บ้านพี่เมืองน้อง ความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน

เพื่อการนี้ หัวหน้ารัฐบาลทั้งสองจึงตกลงกัน:

ก. ในหลักการที่จะให้มีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง และฝ่ายไทยพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาเครือข่ายการคมนาคม กิจการพลังงานไฟฟ้า การเกษตร และส่งเสริมการร่วมลงทุนในการผลิตสินค้าของลาวเพื่อการส่งออก

ข. ให้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมมือไทย-ลาวและลาว-ไทย ในระดับรัฐบาลขึ้นเพื่อเป็นกลไกส่งเสริมเพิ่มพูนความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นให้เป็นไปตามแนวทางนโยบายของรัฐบาลทั้งสองประเทศ

ค. จะสนับสนุนการจัดตั้งสมาคมมิตรภาพไทย-ลาวและลาว-ไทย ขึ้นในแต่ละประเทศ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีฉันท์พี่น้องที่มีมาแต่โบราณกาลระหว่างประชาชนสองชาติ

ด้วยเจตนารมณ์ที่จะบรรลุถึงก้าวใหม่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง:

- ทั้งสองผ่านได้ปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหาอพยพชาวลาวในประเทศไทยและต่างก็เห็นว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาที่ได้เกิดความยุ่งยากให้แก่ทั้งสองประเทศ ฉะนั้น ทั้งสองฝ่ายจึงร่วมมือกันกับองค์การข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติในการแก้ไขปัญหานี้

- เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและเพิ่มพูนความสัมพันธ์อันดีระหว่างกองทัพของทั้งสองประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทั้งสองฝ่ายจะได้แต่งตั้งผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารประจำที่นครหลวงของแต่ละประเทศ

หัวหน้าคณะรัฐบาลทั้งสองประเทศได้แสดงความยินดีต่อผลที่ได้ปรากฏจากการพบปะร่วมมือระหว่างคณะผู้แทนทหารไทย-ลาวที่ผ่านมา เพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่พึงปรารถนาที่อาจเกิดขึ้นในบริเวณชายแดนที่มีความขัดแย้ง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองอีก และเพื่อเป็นการก้าวไปสู่การที่จะทำให้สถานการณ์ในบริเวณดังกล่าวกลับคืนสู่ความเป็นปกติ รัฐบาลทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงกันที่จะจัดตั้งคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย-ลาวขึ้น และให้คณะกรรมการดังกล่าวได้พบปะเจรจากันโดยเร็ว เพื่อหาทางแก้ไขปัญหานี้ให้สำเร็จลุล่วงไป

หัวหน้าคณะรัฐบาลทั้งสองยืนยันเจตจำนงร่วมกันว่า การดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นการส่งผลให้ชายแดนระหว่างประเทศทั้งสองเป็นชายแดนแห่งสันติภาพ มิตรภาพ ความผูกพันและความสมบูรณ์พูนสุขร่วมกัน

หัวหน้าคณะรัฐบาลทั้งสองจะพยายามอย่างสุดความสามารถของตน เพื่อแก้กฏการแก้ไขปัญหากัมพูชาโดยทางการเมือง

หัวหน้ารัฐบาลทั้งสองมีความชื่นชมยินดีเป็นอย่างยิ่งต่อการเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการของพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย และคณะในครั้งนี้ซึ่งได้รับผลสำเร็จอย่างงดงาม และนับเป็นก้าวที่สำคัญ

ยิ่งต่อการปรับปรุงและการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่าง
รัฐบาลและประชาชนสองชาตินายกรัฐมนตรีไทย พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ได้แสดงความ
ขอบคุณต่อรัฐบาลและประชาชนลาวที่ได้ให้การต้อนรับอย่างสมเกียรติและอบอุ่นยิ่ง

พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เชิญนายโกสอน
พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปเยือนราชอาณาจักรไทย
อย่างเป็นทางการตอบแทน นายกรัฐมนตรีลาวได้ตอบรับคำเชิญดังกล่าวด้วยความยินดี ส่วน
วันเวลาเจรจาจะได้ออกกำหนดต่อไป

ทำขึ้นเป็นภาษาไทยและภาษาลาว ทั้งสองฉบับใช้ได้เท่าเทียมกัน

เวียงจันทน์ วันที่ 25 พฤศจิกายน 1988

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

พลเอก

(ชาติชาย ชุณหะวัณ)
นายกรัฐมนตรี

(โกสอน พมวิหาน)
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

ความตกลง

ระหว่าง

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

และ

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

ว่าด้วยสะพานมิตรภาพ

รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ภาคี”

ซึ่งขมยินดี ต่อการก่อสร้างสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำโขงระหว่างท่านาแล้ง กำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และบ้านจอมมณี จังหวัดหนองคาย ราชอาณาจักรไทย

แสดงความขอบคุณอย่างลึกซึ้ง ต่อรัฐบาลและประชาชนออสเตรเลียที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทางการเงินและการก่อสร้างสะพานแห่งนี้

คำนึงถึง ความสำคัญของสะพานที่จะช่วยเพิ่มพูนความสัมพันธ์อันใกล้ชิดฐานะบ้านใกล้เรือนเคียงระหว่างประเทศทั้งสอง ลาวและไทย และที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่การสัญจรไปมา และการขนส่งระหว่างประเทศในภูมิภาค

มุ่งประสงค์ ที่จะกำหนดพื้นฐานทางกฎหมายที่จำเป็นเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ ความร่วมมือทางกฎหมาย การใช้ การบริการ และบำรุงรักษาสะพานบนพื้นฐานของความร่วมมือและความเคารพในเอกราช อธิปไตย และความเสมอภาคของกันและกัน

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1

กรรมสิทธิ์

เนื่องจากสะพานมิตรภาพแห่งนี้ รัฐบาลและประชาชนออสเตรเลียได้มอบเป็นของขวัญให้รัฐบาลและประชาชนสองประเทศ ลาวและไทย ฉะนั้นกรรมสิทธิ์ในโครงสร้างของสะพานจึงได้แบ่งกันฝ่ายละครึ่ง ณ จุดเอเป็กซ์ (APEX) ซึ่งที่จุดดังกล่าวมีแผ่นป้ายที่ระลึกพิธี

เปิดสะพานสองแผ่นแสดงไว้เป็นการถาวรทั้งสองข้างสะพาน ข้อความของแผ่นป้ายสองแผ่นนี้
ได้ระบุไว้ในเอกสารผนวก

ข้อ 2

เขตแดน

ข้อความทั้งหมดที่ได้ระบุไว้ในความตกลงฉบับนี้จะไม่กระทบเส้นเขตแดนระหว่าง
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรไทย ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ข้อ 3

ความร่วมมือทางกฎหมายบนสะพาน

1. คู่ภาคีตกลงจัดตั้งคณะกรรมการประจำของฝ่ายตนซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละฝ่ายไม่เกินฝ่ายละเจ็ดคน โดยแต่ละฝ่ายจะแจ้งองค์ประกอบของ
คณะกรรมการฝ่ายตนให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบภายในเจ็ดวันหลังจากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับ
ใช้

2. คณะกรรมการประจำมีหน้าที่ติดต่อประสานงาน ปรีกษาหารือ และร่วมกัน
พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมายต่อเหตุการณ์ใดๆ ที่เกิดขึ้นบนพื้นที่สะพานวัด
จากเสาสะพานต้นแรกริมฝั่งลาว (Transition Pier) ถึงเสาสะพานต้นแรกริมฝั่งไทย รวมทั้งการ
จับกุมผู้กระทำความผิดบนพื้นที่ดังกล่าว

คณะกรรมการประจำจะประชุมกันตามความจำเป็นและตามที่คณะกรรมการเห็น
เหมาะสม

ให้คณะกรรมการมีอำนาจในการกำหนดและปรับปรุงระเบียบปฏิบัติของตนตาม
กฎหมายของแต่ละฝ่าย

3. การดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดในแต่ละกรณี ให้คณะกรรมการ
ประจำมีข้อพิจารณาต่อไปนี้เป็นสำคัญ

- ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นคนสัญชาติลาว หรือคนสัญชาติประเทศที่สาม หรือคนไร้
สัญชาติซึ่งมีถิ่นที่อยู่ถาวรในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นผู้ดำเนินการต่อผู้กระทำความผิดนั้น

- ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นคนสัญชาติไทย หรือคนสัญชาติประเทศที่สาม หรือคนไร้
สัญชาติซึ่งมีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักรไทย ให้ราชอาณาจักรไทยเป็นผู้ดำเนินการต่อ
ผู้กระทำความผิดนั้น

- ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นคนสัญชาติที่สาม หรือคนไร้สัญชาติและไม่มีถิ่นที่อยู่ใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือราชอาณาจักรไทย ให้พิจารณาว่าผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นคนสัญชาติลาวหรือไทย หรือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหรือราชอาณาจักรไทยเป็นผู้เสียหาย ทั้งนี้ให้ประเทศเจ้าของสัญชาติของผู้ได้รับความเสียหายดังกล่าว หรือประเทศที่ได้รับความเสียหายนั้นเป็นผู้ดำเนินการกับผู้กระทำความผิด

ทั้งนี้ การพิจารณาในแต่ละกรณีข้างต้นให้เป็นไปตามกฎหมายของแต่ละฝ่าย และการดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดตามวรรค 3 นี้ให้ถือเป็นพันธะกรณี

ข้อ 4

การรักษาความปลอดภัย

1. ให้บริเวณสะพานทั้งหมด เป็นพื้นที่ปลอดทหาร และสิ่งประกอบต่างๆทางด้านการทหาร
2. ให้คณะกรรมการร่วมกันดำเนินมาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองรักษาสะพานไม่ให้ถูกทำลายหรือทำให้เสียหาย

ข้อ 5

การบริหารและบำรุงรักษาสะพาน

1. คู่ภาคีรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารและการบำรุงรักษาสะพานและส่วนประกอบของสะพาน ตามรายละเอียดที่ระบุไว้ในเอกสารผนวก 2 ของความตกลงนี้
2. คู่ภาคีร่วมกันออกค่าใช้จ่ายในการบริหารและบำรุงรักษาสะพานและส่วนประกอบของสะพานตามที่ระบุไว้ในวรรค 1 โดยจะออกค่าใช้จ่ายละครึ่งหนึ่งในจำนวนเท่ากัน

ข้อ 6

การจัดตั้งองค์กรบริหารและบำรุงรักษาสะพาน

คู่ภาคีตกลงจัดตั้งองค์กรบริหารและบำรุงรักษาสะพาน ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการและหน่วยบำรุงรักษาสะพานมิตร เพื่อรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารและบำรุงรักษา และส่วนประกอบของสะพาน ตามระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อ 5 ดังนี้

1. คณะกรรมาธิการ

คู่มือดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมาธิการของตน ที่ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่าย ไม่เกินฝ่ายละ 7 คน โดยในระยะแรกคณะกรรมาธิการจะประชุมกันทุก 3 เดือน และหลังจากนั้นจะประชุมกันตามความจำเป็น หรือตามคำขอร้องของแต่ละฝ่าย

ประธานคณะกรรมาธิการของแต่ละฝ่ายจะผลัดกันเป็นประธานของการประชุม มติที่ประชุมในแต่ละเรื่องให้เป็นไปตามความเห็นพ้องของแต่ละฝ่าย

เมื่อคณะกรรมาธิการฝ่ายใดเห็นว่ามีความจำเป็นก็อาจเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำชี้แจงในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เกี่ยวกับการบริหารและการบำรุงรักษาสะพานได้

คณะกรรมาธิการ มีหน้าที่ดังนี้

ก. ปรีกษาหารือและตกลงวิธีการบริหารการใช้และการบำรุงรักษาสะพาน เช่นว่าจะดำเนินการร่วมกัน หรือแต่ละฝ่ายจะดำเนินการเอง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล หรือให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการ

ข. กำหนด ทบทวน และปรับปรุงระเบียบปฏิบัติในการบริหาร การใช้ และการบำรุงรักษาสะพาน

ค. อนุมัติแผนงานและงบประมาณสำหรับการบำรุงรักษาและการซ่อมแซมสะพาน และส่วนประกอบอื่นๆของสะพาน ดังได้ระบุไว้ในเอกสารผนวก 2 ของความตกลงนี้

ง. ให้คำแนะนำที่จำเป็นแก่หน่วยบำรุงรักษาสะพาน และทบทวนการปฏิบัติงานของหน่วยดังกล่าวเป็นระยะ

จ. กำหนดอัตราค่าผ่านสะพาน

ฉ. ติดตามและทบทวนการบริหารการใช้ และการบำรุงรักษาสะพาน และงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติที่คณะกรรมาธิการทั้งสองฝ่ายได้กำหนดไว้ เพื่อให้การบริหาร การใช้ และการบำรุงรักษาสะพานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. หน่วยบำรุงรักษา

คณะกรรมาธิการของแต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งหน่วยบำรุงรักษาสะพานของตนขึ้นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

ก. ร่วมมือและประสานงานกันในการบริหาร การใช้ และการบำรุงรักษาสะพาน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ และข้อกำหนดที่คณะกรรมาธิการได้ร่วมกันกำหนดไว้

- ข. ควบคุมดูแลการใช้ การบริหาร การบำรุงรักษาและซ่อมแซมสะพานให้เป็นไปตามสัญญาว่าจ้างในกรณีที่มีการว่าจ้าง
- ค. ร่วมกันจัดทำรายงานการปฏิบัติหน้าที่ต่อคณะกรรมการเป็นระยะอย่างน้อย ทุกๆ 3 เดือน
- ง. จัดทำแผน และเสนองบประมาณ ประจำปีสำหรับการบำรุงรักษาและซ่อมแซม สะพาน

ข้อ 7

ค่าผ่านสะพาน

- อัตราค่าผ่านสะพานจะกำหนดและตกลงโดยคณะกรรมการ อัตราค่าผ่าน สะพานจะกำหนดให้เพียงพอสำหรับใช้จ่ายในการบริหาร บำรุงรักษา และซ่อมแซมสะพาน
- อัตราค่าผ่านสะพานให้เก็บเท่ากัน และให้เก็บเพียงครั้งเดียวจากผู้ใช้สะพานแต่ละครั้ง จากฝั่งหนึ่งไปยังอีกฝั่งหนึ่ง ยกเว้นยานพาหนะที่เป็นสินค้านำเข้า หรือผ่านแดน ซึ่งมี คนขับจะต้องจ่ายค่าผ่านสะพานทั้งทางฝั่งลาวและฝั่งไทย

ข้อ 8

การปรับปรุงระเบียบการผ่านแดน

เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและโดยสารผ่านสะพาน คู่ภาคีจะ พยายามกำหนดระเบียบการผ่านแดนให้กระชับ สะดวกและรวดเร็ว โดยให้สอดคล้องกับ กฎหมาย

ข้อ 9

การผ่านสะพานของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการบำรุงรักษาสะพาน

- สมาชิกของคณะกรรมการ และหน่วยงานบำรุงรักษาสะพาน จะได้รับการ อนุญาตและการอำนวยความสะดวกในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในบริเวณสะพาน
- ลูกจ้าง ที่ปรึกษา และผู้ที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรทั้งสองตลอดจนยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ของบุคคลดังกล่าว จะได้รับการอนุญาตและการอำนวยความสะดวกตาม ความเหมาะสม ในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมของสองฝ่ายในบริเวณสะพานตาม แผนงานที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงร่วมกัน

ข้อ 10

ระบบการจราจร

โดยที่ในการสร้างสะพานมิตรภาพแม่น้ำโขงแห่งแรกนี้ได้ใช้ระบบการจราจรที่ให้นิคมรถช่องทางซ้ายของสะพานโดยมีจุดเปลี่ยนช่องทางเดินรถอยู่ที่ฝั่งลาว ดังนั้นหากจะมีการสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่สองขึ้นไปในอนาคต คู่ภาคีตกลงให้ใช้ระบบการจราจรซึ่งกำหนดให้เดินรถช่องทางขวาของสะพานโดยมีจุดเปลี่ยนช่องทางเดินรถอยู่ทางฝั่งไทยสำหรับสะพานแห่งที่สองดังกล่าว

ข้อ 11

การแก้ไขข้อขัดแย้ง

ความแตกต่าง หรือความขัดแย้งของคู่ภาคีเกี่ยวกับการตีความ หรือการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ จะได้รับการแก้ไขด้วยการปรึกษาหารือ และการเจรจาอย่างฉันมิตรหากการปรึกษาหารือ และการเจรจาดังกล่าวไม่สามารถประสบความสำเร็จภายใน 90 วัน คู่ภาคีจะตกลงหาวิธีการยุติข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีต่อไป

ข้อ 12

บทสุดท้าย

1. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ได้ลงนามเป็นต้นไป
 2. ความตกลงฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ไปจนกว่าจะถูกบอกเลิก โดยการบอกเลิกจะมีผลเมื่อครบ 180 วัน หลังจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้แจ้งความประสงค์ที่จะบอกเลิกให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษร
 3. ความตกลงฉบับนี้ อาจได้รับการแก้ไข ปรับปรุงด้วยความเห็นชอบของคู่ภาคี และคู่ภาคีอาจทำข้อตกลงปลีกย่อยเพื่อการปฏิบัติตามความตกลงนี้ได้ด้วย
 4. ภาคีฝ่ายใดหนึ่งอาจจะบอกระงับการใช้ความตกลงฉบับนี้เป็นการชั่วคราวได้ โดยกำหนดระยะเวลาการระงับการใช้อย่างชัดเจน การระงับการใช้ความตกลงชั่วคราวจะเริ่มเมื่อครบ 90 วัน หลังจากภาคีฝ่ายที่ขอร้องใช้ความตกลงชั่วคราวได้แจ้งความประสงค์ให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ความตกลงจะระงับการใช้ไปจนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้แจ้งกำหนดไว้ เว้นเสียแต่ภาคีฝ่ายที่ขอร้องใช้จะแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรขยายการระงับใช้ความตกลงออกไปอีกกำหนดระยะเวลาหนึ่ง หรือคู่ภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น
- เพื่อเป็นสักขีพยาน ผู้มีอำนาจเต็มของรัฐบาลคู่ภาคี ได้ลงนามในข้อตกลงฉบับนี้ไว้เป็นหลักฐาน

ทำขึ้นที่นครเวียงจันทน์ วันที่ 2 เมษายน ค.ศ. 1994 กงกับ พ.ศ. 2536 เป็นสองฉบับต้น และเป็นสองภาษาคือ ภาษาลาว และภาษาไทย ทั้งสองภาษามีค่าเท่าเทียมกัน

ตงหน้รฐบถลแห่งสขรณรฐปรชชป้ดย
ปรชชนลว

สมสหวต เล่งสหวัด
รฐมนตรร้วการ
กระทรวงการต้งปรเทศ

ตงหน้รฐบถลแห่งรชอณจกรไทย

นววอภกสตรร ปรสง สุ่นสร
รฐมนตรร้วการ
กระทรวงการต้งปรเทศ

เอกสารผนวก 1

สะพานมิตรภาพ

มิตรภาพของขัวญจากรัฐบาลและประชาชนออสเตรเลีย

มอบให้แก่

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรไทย

ฯพณฯ พอล คีตติง นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศออสเตรเลีย

เป็นผู้มอบ

ฯพณฯ คำไต สีพันดอน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

และฯพณฯ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

โดยการเข้าร่วมเป็นเกียรติของ ฯพณฯ หนุฮัก พูมสะหวัน ประธานประเทศ แห่งสา

ธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

และ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมภูมิพลอดุลยเดช สยามินทราธิราช

เจ้าชีวิตแห่งราชอาณาจักรไทย

ในวันที่ 8 เมษายน 1994

FRIENDSHIP BRIDGE

A GIFT FROM THE PEOPLE OF AUSTRALIA

TO THE PEOPLE OF LAOS AND THAILAND

PRESENTED BY THE HONOURABLE PAUL KEATING, MP,

PRIME MINISTER OF AUSTRALIA,

IN THE PRESENCE OF HIS EXCELLENCY NOUHAK PHOUMSAVANH,

PRESIDENT OF LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC,

AND HIS MAJESTY BHUMIBOL ADULYADEJ,

KING OF THAILAND,

ON APRIL 8, 1994

เอกสารผนวก 2

โครงสร้างสะพานและส่วนประกอบที่บำรุงรักษาร่วมกันตามข้อ 5

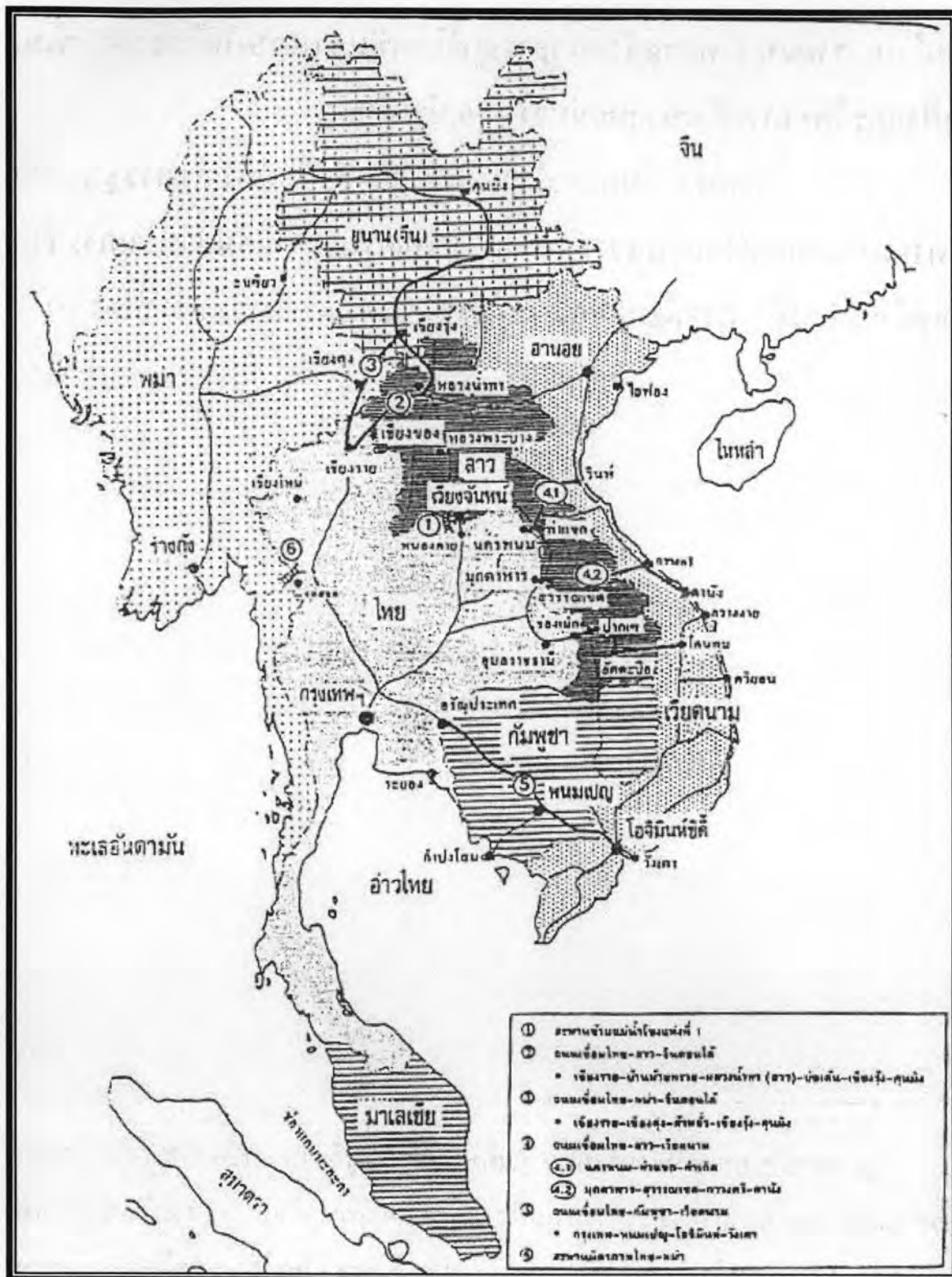
โครงสร้างสะพานและส่วนประกอบที่อยู่ในพื้นที่โครงการตามสัญญาก่อสร้าง
(Contract Area) ดังต่อไปนี้

รายละเอียด	รวม (เมตร)	ทางฝั่งลาว (เมตร)	ทางฝั่งไทย (เมตร)
1. ทางเข้าสะพาน	1,382	650	732
2. สะพานบนฝั่ง	509	240	269
3. สะพานในน้ำ	665	332.5	332.5
4. เชื้อนป้องกันตลิ่งพัง		400	400
5. ทางเลียบทางเข้าสะพาน			
6. ต้นไม้ประดับภายในรั้วล้อมทางเข้าสะพาน			
7. รั้วล้อมบริเวณเขตก่อสร้าง			

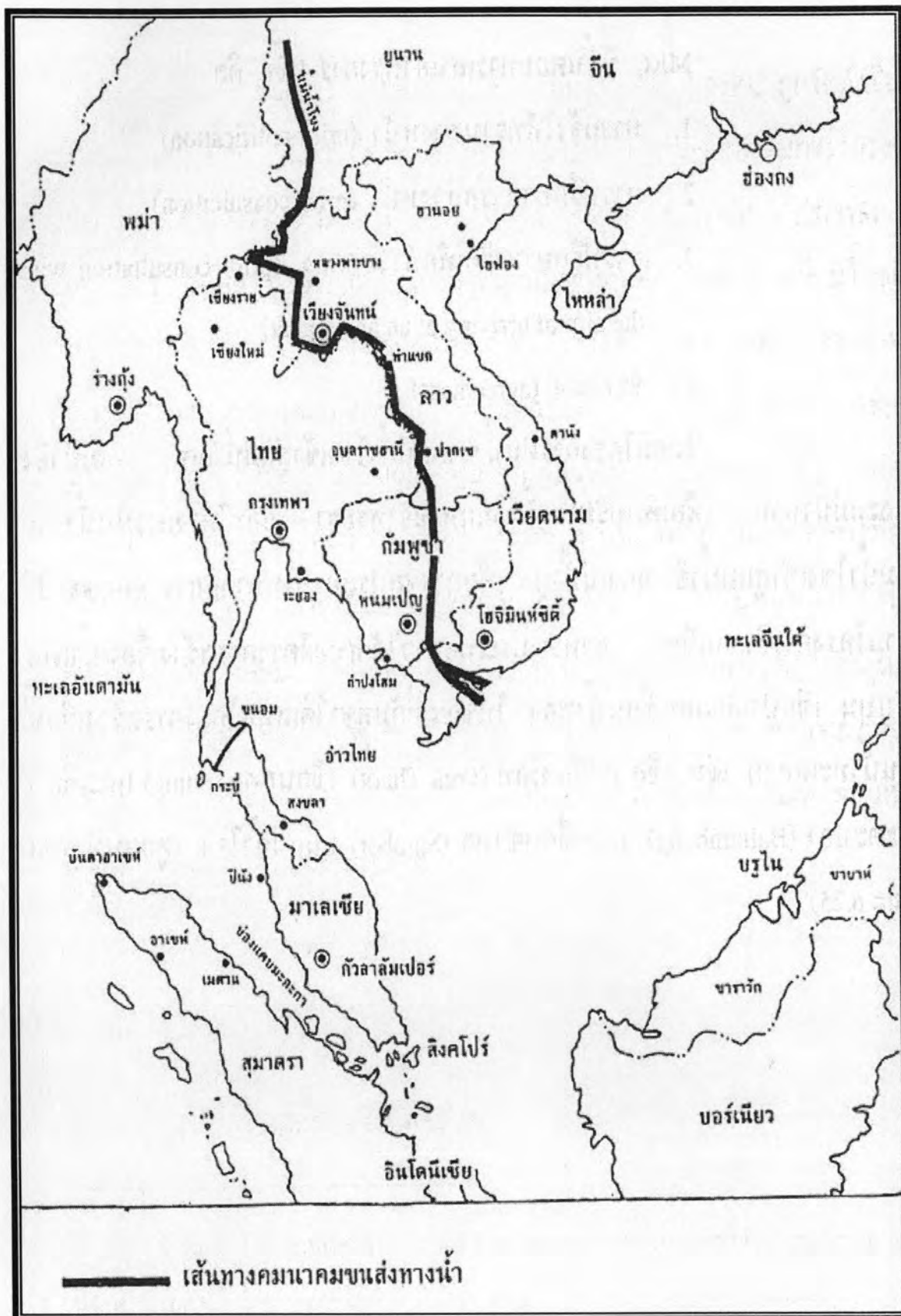
ภาคผนวก ค.

แผนที่ที่ 1

โครงข่ายถนนเชื่อมต่อในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

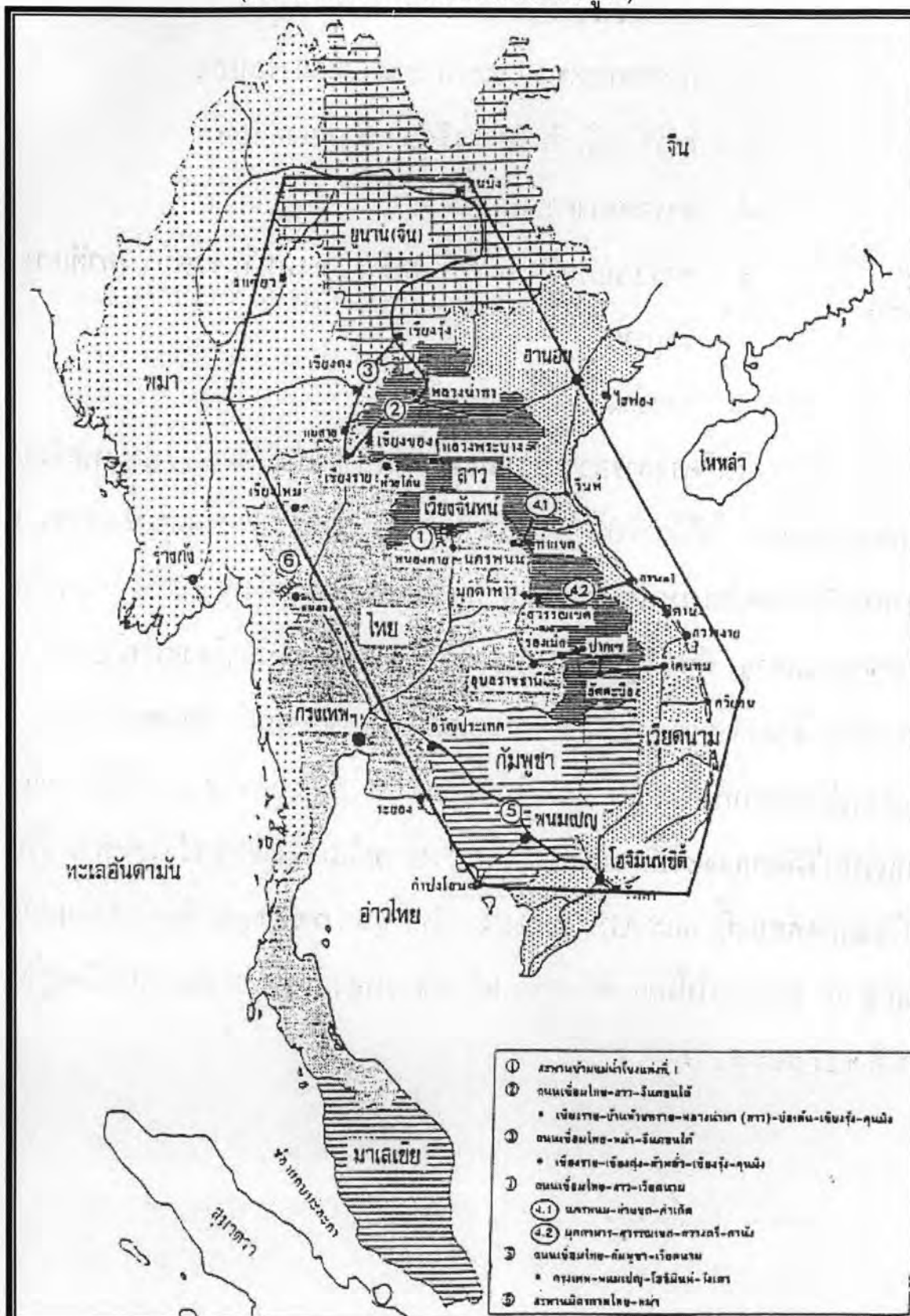

แผนที่ที่ 2
เส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

แผนที่ที่ 3

โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ
(จีน พม่า ลาว ไทย เวียดนาม และกัมพูชา)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวบัววรร สุกลาแสง เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1979 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ในปี ค. ศ. 2002

หลังจากจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้เข้ารับราชการเป็นเจ้าหน้าที่คณะกรรมการร่วมมือลาว-จีน ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี สปป. ลาว (ค.ศ. 2000-2002) ต่อมาได้เลื่อนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ประจำกรมเลขานุการ สำนักนายกรัฐมนตรี (2002-2004) และในปี ค.ศ. 2004 จึงได้รับทุนการศึกษาต่อที่ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนสำเร็จปริญญาโทมหาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2006

